

Žene i Mjesec

Kozarić, Enia

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Rijeka, Academy of Applied Arts / Sveučilište u Rijeci, Akademija primijenjenih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:279:426461>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-11**

University of Rijeka
Academy of
Applied Arts

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Academy of Applied Arts - Repository APURI](#)

SVEUČILIŠTE U RIJECI
AKADEMIJA PRIMIJENJENIH UMJETNOSTI

prijediplomski sveučilišni studij

Primijenjena umjetnost

ZAVRŠNI RAD

“Žene i Mjesec”

Mentor: prof. art. Damir Stojnić

Studentica: Enia Kozarić

JMBAG: 0287008957152

Rijeka, lipanj 2024.

Svoj završni rad iz slikarstva napravila sam u duhu nadrealizma. Nadrealizam je umjetnički pokret nastao u Parizu u 20.st. te se razvijao iz talijanskog metafizičkog slikarstva i dadaizma. Pjesnik Andre Breton prvi je okupio umjetnike novog pokreta svojim “Manifestom nadrealizma”¹. Nadrealisti su se odlučili okrenuti od stvarnosti i istražiti ljudski duh za koji su smatrali da je potisnut i ugušen društvenim pritiscima. Također sam se pozvala na simbolizam kao stil mojih radova jer se on odvaja od naturalizma i realizma po čemu je sličan romantizmu ali se oslanja na emocije prije nego na socijalne i političke problematike te se okreće duhovnom i nesvjesnom². Simbolizam se pojavio na kraju 19. i početku 20. stoljeća, bio je to umjetnički pokret koji se proširio Europom i tada su umjetnici htjeli oživjeti sadržaje proizašle iz književnosti, mitologije i psiholoških istraživanja³. Umjetnici koji su inspirirali moj rad su bili umjetnici Viktorijanskog doba koji su slikali idilične šumske scene te su im česti motivi bile vile i idealizirane mistične žene, neki od tih umjetnika su: John Simmons, Charles Sims, John Atkinson Grimshaw i John Anster Fitzgerald⁴.

Završni rad iz slikarstva sastoji se od tri slike od kojih su dvije dimenzija 49x68.5 cm, a treća je 70x70 cm. Slike su rađene tehnikom ulja na medijapanu. Motiv slika i tema završnog rada su “Žene i Mjesec”. Moj rad proučava odnos žena i Mjeseca kroz povijest. Obuhvaća ženski mjesečni ciklus i njeno unutrašnje stanje. Od doba Aristotela pokušava se povući poveznica između mjesečevih mijena i menstrualnog ciklusa, tada se vjerovalo da žene menstruiraju za vrijeme mladog Mjeseca, a ovuliraju na puni Mjesec. U bilo kojem slučaju mjesečnica je veliki dio života svake žene te je ključna za reprodukciju čovječanstva. Postoje uvjerenja da Mjesec simbolizira ženstvenost, plodnost, emocije i intuiciju. Danas ima onih koji smatraju i tvrde da je tijelo žene i mjesečni ciklus povezan sa Mjesecom i Zemljom te da žena tokom ciklusa doživljava različite mjesečeve energije. U prošlosti je veza između žene i prirode bila dio kulture i običaja. Obavljani su obredi i priče koje su objašnjavale ovu vezu. Djevojke i žene su imale razumijevanje sebe, svojeg tijela i menstruacije. Svoj su ciklus shvaćale kao sveti, a ne kao prljav, uznemirujući ili sramotan proces. U zapadnim zemljama, žene trenutno ne obraćaju pažnju na promjene u svojim emocijama i energijama tokom ciklusa⁵. Također postoje mišljenja da je u prošlosti ženski ciklus bio izravno povezan sa mjesečevim mijenama te da danas to više nije tako zbog umjetne svjetlosti koja je svugdje prisutna, zbog stalne upotrebe kompjutera i različitih tehnologija te da je umjetna svjetlost odgovorna za puno nereguliranih ciklusa koji se javljaju kod sve više žena⁶. Mjesec utječe snažno na ženu, na njenu psihi, emocije, fizičko tijelo te na tekućine u ženskom tijelu, na nakupljanje vode u organizmu

¹ Nadrealizam. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024. Pristupljeno 20.5.2024 <https://www.enciklopedija.hr/clanak/nadrealizam>

² Simbolizam, lektire.hr, URL: <https://www.lektire.hr/simbolizam/>, pristupljeno 20.5.2024.

³ Simbolizam, Hrvatski jezični portal, URL: https://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=d19iXRU%253D, pristupljeno 20.5.2024.

⁴ Angeli e fate, Ian Zaczek, George P. Landow, Logos, 2006., Italija

⁵ Žene i Mjesec: Razumijevanje ženskog ciklusa, Uniqorner, objavljeno 25.9.2019., URL: <https://www.uniqorner.com/razno/zene-i-mjesec-razumijevanje-zenskog-ciklusa>, pristupljeno 20.5.2024.

⁶ Žene i Mjesec: Razumijevanje ženskog ciklusa, Uniqorner, objavljeno 25.9.2019., URL: <https://www.uniqorner.com/razno/zene-i-mjesec-razumijevanje-zenskog-ciklusa>, pristupljeno 20.5.2024.

i posebno na mjesečnicu koja se odvija u suodnosu sa lunarnim ciklusom⁷. Kako bi se dočarao dojam ženine poveznice s Mjesecom i njihova mističnost, koristila sam nijanse plavih boja koje djeluju umirujuće na promatrača. U radovima prevladava fialno i prusko plava boja koja donosi melankoličnu atmosferu u svaku sliku i cijeli ciklus, prikazi na slikama su idilični iz razloga što sam se htjela fokusirati na ljepotu ženskoga roda kako na fizičku tako i na unutrašnju. Žene su sa namjerom prikazane na idealiziran način kako bih naglasila njihovu unutrašnju ljepotu koja zrači iz njih. Prikazala sam odnos žena i Mjeseca na jedan senzualan i nadnaravan način. Na prvoj slici (49x68.5cm) prikazala sam tri djevojke koje plešu pod mjesečinom što bi simboliziralo novi početak, svježinu i lakoću, sve ono što predstavlja mladi Mjesec. Djevojke svojim nježnim karakteristikama tijela i lica prikazuju sklad i senzualnost te prepuštanje unutarnjim promjenama. Druga slika (70x70cm) prikazuje nugu ženu koja leži preko punog Mjeseca koji simbolizira plodnost te se ona potpuno prepušta prirodi i njenom toku. Njeno meko tijelo hladnijih tonova popraćeno je laganim žutim tonom, koji sugerira na njenu unutarnju energiju. Na trećoj slici (49x68.5cm) prikazan je polumjesec na kojem se u poluležećoj pozici nalazi jedna žena te izgleda usamljeno, bezvoljno i kao da joj je neudobno sjediti na oštrini polumjeseca. Ona prikazuje neko stanje izmorenosti i kao da se želi povući u samu sebe ali i dalje zrači svojom ženstvenošću i privlačnošću. Prva slika prikazuje nevinost, naivnost i uzbuđenost za nešto novo što tek dolazi, predstavlja tu prvu mjesečevu mijenu dok druga slika pokazuje moć ženskoga spola koji je u vrijeme ovulacije ili začeca prepušten “višim silama” i to naizgled odrađuje olako. Treća slika prikazuje zadnju fazu mjesečevog ciklusa gdje se može očitati neka težina i umor od svega što je prošlo i vrijeme za povući se nazad u sijenu i pripremiti se za novi početak.

U završnome radu bavim se temom “Žene i Mjesec“ koristeći se stilovima poput nadrealizma i simbolizma te pokušavam prikazati ženstvenost i njene “tamnije“ strane kao nešto pozitivno, prirodno i lijepo što bi svaka žena trebala prigrliti i prihvatiti kod sebe. U svakoj slici naglašavam predanost prirodnom procesu i njegovu ljepotu prikazanu na idiličan način.

⁷ Utjecaj lunarnih faza Mjeseca na žene i duhovni pogled na menstrualni ciklus, Atma, objavljeno 30.4.2022., URL: <https://atma.hr/utjecaj-lunarnih-faza-mjeseca-na-zene/>, pristupljeno 20.5.2024.

LITERATURA:

1. Zaczek I., Landow G. P. (2006) Angeli e fate, Logos, Italija
2. Nadrealizam. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024. Pristupljeno 20.5.2024. URL: <https://www.enciklopedija.hr/clanak/nadrealizam>
3. Simbolizam, lektire.hr, URL: <https://www.lektire.hr/simbolizam/> , pristupljeno 20.5.2024.
4. Simbolizam, Hrvatski jezični portal, URL: https://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=d19iXRU%253D , pristupljeno 20.5.2024.
5. Žene i Mjesec: Razumijevanje ženskog ciklusa, Uniqorner, objavljeno 25.9.2019., URL: <https://www.uniqorner.com/razno/zene-i-mjesec-razumijevanje-zenskog-ciklusa> , pristupljeno 20.5.2024.
6. Utjecaj lunarnih faza Mjeseca na žene i duhovni pogled na menstrualni ciklus, Atma, objavljeno 30.4.2022., URL: <https://atma.hr/utjecaj-lunarnih-faza-mjeseca-na-zene/> , pristupljeno 20.5.2024.

Kozarić Enia, Mladi Mjesec, 49x68.5 cm, ulje na medijapanu, 2024.

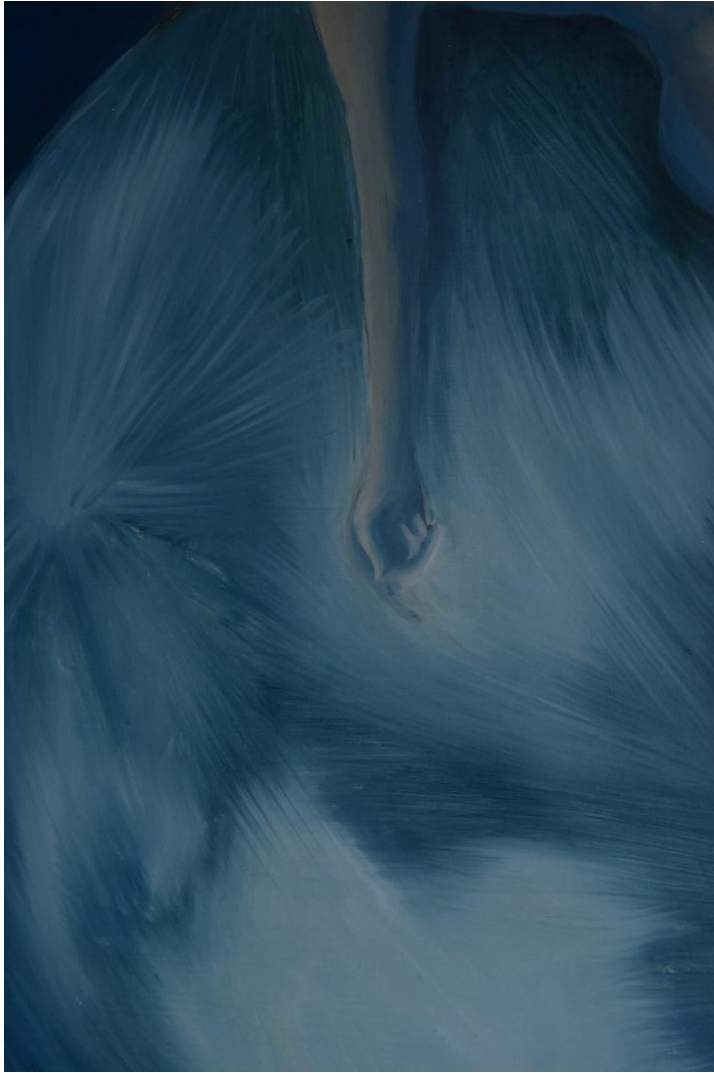
Kozarić Enia, Mladi Mjesec (detalj), 49x68.5 cm, ulje na medijapanu, 2024.

Kozarić Enia, Puni Mjesec, 70x70 cm, ulje na medijapanu 2024.

Kozarić Enia, Puni Mjesec (detalj), 70x70 cm, ulje na medijapanu, 2024.

Kozarić Enia, Polumjesec, 49x68.5 cm, ulje na medijapanu, 2024.

Kozarić Enia, Polumjesec (detalj), 49x68.5cm, ulje na medijapanu, 2024.

